

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 1572-08

לפני כב' השופטת דר' מיכל אגמון-גונן

התובע: יאיר רבינוביץ, רו"ח - יו"ר הרשות לבקרת תקציבים בהתאחדות לכדורגל
ע"י ב"כ עו"ד ניר הראל ועו"ד דרור ורסנו

נגד

הנתבעת: עגיב יעוץ וניהול בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד יורי נחושתן ועו"ד ענת מססה קינן

חקיקה שאוזכרה:

[חוק העמותות, תש"ם-1980](#)

[תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984: סע' 210](#)

מיני-רציו:

* בית משפט מחוזי קבע, כי במועד בו הציג יו"ר הרשות לבקרת תקציבים בהתאחדות לכדורגל את השיק הנדון לפירעון, הוזרמו לחברה או לקבוצת הכדורגל "הפועל תל-אביב" די כספים על מנת לכסות את החוב לשחקנים, מאמנים ויתר בעלי התפקידים בקבוצה לעונת המשחקים 2003-2004, ולכן היו"ר לא היה רשאי להציגו לפירעון.

* משפט מינהלי – החלטות – בחינתן

* משפט מינהלי – תחולתו – גוף דו-מהותי

* משפט מינהלי – מעשה מינהלי – הצורך בתשתית עובדתית ראייתית

* שטרות – שיקים – התנגדות לביצוע

פסק דין הדין בשאלה האם התובע, יו"ר הרשות לבקרת תקציבים בהתאחדות לכדורגל, רשאי היה להציג לפירעון שיק שמסרה לו הנתבעת בקשר לפעילותה של קבוצת הכדורגל "הפועל תל אביב" בעונת המשחקים 2003-2004.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, כב' השופטת מיכל אגמון גונן, דחה את התביעה, בקובעו כדלקמן:

במועד הצגת השיק לפירעון הוזרמו לחברה או לקבוצה די כספים על מנת לכסות את החוב לשחקנים, מאמנים ויתר בעלי התפקידים בקבוצה לעונת המשחקים 2003-2004, אשר עמד על סך של כ-3 מליון ₪. משכך, קובע בית המשפט, יו"ר הרשות לא היה רשאי להציג לפירעון שיק שמסרה לו הנתבעת בקשר לפעילותה של הקבוצה בעונת המשחקים 2003-2004.

הרשות לבקרה תקציבית הינה גוף דו מהותי, הכפוף לכללי המשפט המינהלי והעומד בראשה אמור לפעול בד' אמותיו של תקנון הרשות, ובין היתר לפעול להבטחת יציבותם הכלכלית של קבוצות הכדורגל ולתשלום שכרם של שחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים בקבוצה.

עובדה זו, קובע בית המשפט, תומכת בכך שלא היה גירעון לכיסוי המבוטח בשיק של הנתבעת, אלא ניסיון לגבות כספים במסגרת מחלוקת בין בעליהן של קבוצות כדורגל בישראל.

פסק דין משלים

עניינה של התובענה שבכותרת בשאלה האם התובע, יו"ר הרשות לבקרת תקציבים בהתאחדות לכדורגל, רשאי היה להציג לפירעון שיק שמסרה לו הנתבעת בקשר לפעילותה של קבוצת הכדורגל "הפועל תל אביב" בעונת המשחקים 2003-2004.

ביום 26.8.10 ניתן על ידי פסק-דין חלקי בתובענה, במסגרתו קבעתי, כי בשים לב להוראות סעיף 14 לתקנון הרשות לבקרת תקציבים, יש לראות בשיק שניתן שיק לביטחון, המיועד להבטיח תשלום שכרם של שחקנים, מאמנים ויתר בעלי תפקידים בקבוצה.

ענייניו של פסק-הדין המשלים בשאלה, האם במועד הצגת השיק לפירעון הוזרם די כסף לקבוצה, ממנו ניתן היה לשלם לשחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים אחרים בקבוצה, שאז יו"ר הרשות לא היה רשאי להציג את השיק לפירעון, קביעה שתביא לדחיית התובענה.

1. רקע הדברים

הנתבעת, עגיב ניהול וייעוץ בע"מ (להלן: "עגיב" או "הנתבעת") מחזיקה ב-16.67% ממניותיה של חברת מועדון כדורגל הפועל תל אביב בע"מ (להלן: "החברה" או "חברת מועדון הכדורגל"). בעלי מניות נוספים בחברה הם כתר פלסטיק בע"מ (להלן: "כתר") וכן מ.ע.ג.ט בע"מ. חברת מועדון הכדורגל הייתה בעבר בעלת הזכויות לניהולה והפעלתה של קבוצת הכדורגל הפועל תל אביב (להלן: "הקבוצה" או "הפועל

תל אביב). זכויות אלה נמכרו זה מכבר וכיום אין כל קשר בין חברת מועדון הכדורגל לבין הקבוצה.

הקבוצה חברה בהתאחדות לכדורגל בישראל, שהיא עמותה רשומה לפי [חוק העמותות](#), תש"ס-1980 (להלן: "**ההתאחדות לכדורגל**"). במסגרת ההתאחדות לכדורגל פועלת רשות לבקרת תקציבים, אשר הוקמה מכוח סעיף 9 לתקנון בקרת תקציבים שאושר על ידי הנהלת ההתאחדות (להלן: "**התקנון**"). הרשות לבקרת תקציבים הינה גוף דו מהותי – פרטי וציבורי. סמכויותיה של הרשות לבקרת תקציבים בכלל וסמכויות יו"ר הרשות לבקרת תקציבים (להלן: "**יו"ר הרשות**") בפרט, מצויות בסעיף 14 לתקנון הקובע, כדלהלן:

"א. כל קבוצה חייבת להמציא לרשות בטוחות שיידרשו על ידי הרשות להבטחת ביצוע התקציב, וזאת במועד ובשיעור שייקבע ע"י הרשות.

ב. הבטוחות חייבות להיות מנוסחות באופן שיו"ר הרשות או מי שימונה על ידו, יהיה רשאי, על פי שיקל דעתו, להמשיך ולשלם בכספי המימוש את שכר השחקנים ואת הוצאותיה האחרות של הקבוצה, וכן על מנת לאפשר לשלם את התחייבות הקבוצה לשחקנים, למאמנים ולבעלי תפקידים כתוצאה מהחלטה של מוסד שיפוטי מוסמך של ההתאחדות, במקרה שהקבוצה נאלצה להפסיק את פעילותה.

ג. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, בטוחות יכולות להיות כדלקמן:

....
(5) כל הבטוחות הנ"ל חייבות להיות מנוסחות באופן שיו"ר הרשות, או מי שימונה על ידו, יהיה רשאי לממשן ולשלם בכספי המימוש את שכר השחקנים, המאמנים ובעלי התפקידים ואת הוצאותיה האחרות של הקבוצה והן חייבות לשאת אישור הסכמה של הנמחה לפעול על פי ההוראה הבלתי חוזרת."

בהתאם לסמכותו של יו"ר הרשות לדרוש בטוחה להבטחת ביצוע התקציב, כאמור בסעיף 14 לתקנון המצוטט לעיל, הפקידה עגיב בידי יו"ר הרשות שיק לפקודתו על סך 3,000,000 ₪. השיק ניתן כבטוחה להבטחת ביצוע תקציב הקבוצה לתקופה של שנה, המתחילה ביום 1.6.02 ומסתיימת ביום 31.5.03 (להלן: "**עונת המשחקים 2003-2002**"). מועד פירעונו המקורי של השיק היה 31.8.2003, אך בתום עונת המשחקים 2002-2003, לא הוצג השיק לפירעון ותחת זאת תוקן בהסכמה מועד הפירעון בעת אישור תקציב הקבוצה לשנה העוקבת, המתחילה ביום 1.6.03 ומסתיימת ביום 31.5.04 (להלן: "**עונת המשחקים 2003-2004**") ונדחה ליום 31.8.2004. בד בבד עם תיקון מועד פירעון השיק שלחה עגיב ביום 27.7.2003 כתב הוראות ליו"ר ההתאחדות (להלן: "**כתב ההוראות**") בו נכתב, בין היתר:

"הרינו מורים לך בהוראה בלתי חוזרת, שאינה ניתנת לביטול מאחר וזכויות צד שלישי קשורות בה, לפרוע את ההמחאה במועד הפירעון כאמור אלא אם תוכיח קבוצת הפועל תל-אביב לשביעות רצונך כי סיימה את עונת המשחקים 2003/2004 ללא כל גירעון תפעולי וכי הקטינה ב-10% את חובותיה.

הננו מצהירים כי אנו בעלי יכולת כלכלית לפרוע את ההמחאה הנ"ל וידוע לנו כי ההמחאה מיועדת לפירעון בפועל, ואינה לביטחון בלבד.

...
הרינו מצהירים בזאת כי לא נדרוש ולא נקבל מהאגודה החזר כלשהו בגין הסכום ששולם כאמור והסכום הנ"ל יהווה תרומה לקבוצה."

כשבועיים לפני מועד פירעון השיק, ביום 16.8.04, שלחה עגיב מכתב לבנק הפועלים בו הורתה לבנק לבטל את השיק. למחרת היום שלחה עגיב מכתב ליו"ר הרשות ובו כתבה, בין השאר: **"אין כל צורך והצדקה במימוש ההמחאה... שכן כל הגרעונות כוסו בהזרמת בעלים"**, וביקשה להשיב לה את השיק. עגיב שלחה מכתב נוסף ביום 2.9.04 בו חזרה וביקשה להחזיר את השיק. במכתב טענה עגיב כי מועדון הכדוגל מנסה לנשלה מזכויותיה בקבוצה ולצורך כך עושה שימוש ביו"ר הרשות.

בסופו של דבר, הוצג השיק לפירעון על ידי יו"ר הרשות ביום 27.2.05, שישה חודשים בדיוק מהמועד הנקוב על גבי השיק ושמונה חודשים לאחר פתיחת עונת המשחקים 2004-2005.

2. ההליכים בעניין

ההליך שלפניי הוא המשך של סדרת הליכים קודמים בעניין.

א. ההליך בהוצל"פ

ביום 1.5.05 הגיש יו"ר הרשות ללשכת ההוצאה לפועל בת"א בקשה לביצוע השיק ביום 28.6.05 הגישה עגיב התנגדות לביצועו. בהתנגדות טענה עגיב, כי על פי הוראת סעיף 14 לתקנון, הסמכות לממש את הבטוחה מוגבלת למקרים בהם יש צורך לשלם בכספי המימוש את שכר השחקנים, המאמנים או בעלי התפקידים בקבוצה. עגיב טענה, כי הקבוצה הסדירה את כל חובותיה בגין עונת המשחקים 2003-2004, כך שהתנאי למימוש הבטוחה לא התקיים. עגיב טענה עוד, כי פעולות יו"ר הרשות למימוש הבטוחה נעשות בחוסר סמכות תוך התערבות לא ראויה במחלוקת שנתגלעה בין בעלי המניות בחברה. עם הגשת ההתנגדות החליט ראש הוצל"פ להעביר את הדיון לבית המשפט המחוזי בתל אביב (החלטה מיום 29.6.2005).

ב. החלטה בהתנגדות (כב' השופט שמואל ברוך ז"ל)

כב' השופט שמואל ברוך ז"ל דחה בפסק דינו מיום 3.1.06 את טענות ההתנגדות של עגיב וקבע, לאחר חקירת המצהיר מטעמה, כי אין לעגיב כל טענת הגנה הראויה להישמע. את מסקנו זו ביסס בעיקר על דברים שאמר בעל מניות בעגיב, מר רפאל עגיב, במסגרת חקירתו הנגדית. מר עגיב אישר בחקירתו, כי הקבוצה סיימה את עונת המשחקים 2003-2004 בגירעון תפעולי, ולא נטען כי הקבוצה הקטינה את חובותיה כפי שמתחייב מכתב ההוראות. בפסק הדין נדחתה גם טענת עגיב לפיה סעיף 14(ב) לתקנון, מכוחו ניתן השיק, מאפשר להשתמש בכספים שהופקדו כבטוחות רק לתשלום לשחקנים ולמאמנים ונקבע, כי הבטוחות נועדו להבטיח את תשלום גירעונות הקבוצה. מטעמים אלה נדחתה התנגדות עגיב לביצוע השיק, צו עיכוב ההליכים בתיק ההוצאה לפועל בוטל ועגיב חויבה בתשלום שכר טרחת עורך דין בסך 15,000 ₪.

לאחר מתן פסק הדין, עתרה עגיב בבקשה לעכב את ביצועו של פסק הדין עד להכרעה בערעור וכב' השופט שמואל ברוך ז"ל הורה ליו"ר הרשות להגיב לבקשה וכן הורה על עיכוב ביצוע פסק הדין עד להחלטה אחרת, זאת "בכפוף להפקדת מחצית משווי העדכני של תיק ההוצאה לפועל בקופת בית המשפט". בהתאם לכך, הפקידה עגיב ערבות בנקאית בסך 1,950,000 ש"ח בקופת בית המשפט. עם קבלת תגובת יו"ר הרשות לבקשה, הורה כב' השופט שמואל ברוך ז"ל על עיכוב ביצועו של פסק-הדין בתנאי שעגיב תפקיד את החוב הפסוק במזומן או באמצעות ערבות בנקאית בתוך 10 ימים, וקבע כי אם לא תעשה כן ניתן יהיה לעתור לחילוט הערבות. בקשת רשות ערעור שהגישה עגיב על החלטה זו נדחתה (רע"א 2524/06) [פורסם בנבו]. משלא הופקדה יתרת הערבות, נעתר כב' השופט שמואל ברוך ז"ל לבקשת יו"ר הרשות והורה על חילוט הערבות שהופקדה. עגיב ערערה על החלטה זו. בסופו של דבר, הגיעו הצדדים להסכמה שניתן לה תוקף של פסק דין בבית המשפט העליון ולפיה הערבות הבנקאית שהפקידה עגיב לא תמומש, אלא אם יידחה הערעור שעגיב תגיש על ההחלטה הדוחה את בקשת הרשות להתגונן. עוד נקבע, כי יו"ר הרשות יהיה רשאי לפעול למימוש פסק הדין בעקבות דחיית בקשת הרשות להתגונן של עגיב אך ורק לגבי יתרת הסכום, דהיינו הסכום העולה על סכומה העדכני של הערבות הבנקאית (רע"א 5572/06) [פורסם בנבו].

ג. פסק הדין בערעור בבית המשפט העליון (ע"א 1471/06)

על פסק דינו של כב' השופט ברוך ז"ל, הגישה עגיב ערעור לבית המשפט העליון. בערעור טענה עגיב, כי היה צורך בבירור עובדתי שלא נעשה וכי היה ראוי ליתן רשות

להגן. עגיב חזרה על הטענה, לפיה ניתן לעשות שימוש בכספי הבטוחות רק לצורך תשלום לשחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים בקבוצה. לטענתה, בניגוד לאמור בכתב ההוראות, השיק ניתן כבטוחה ולא התקיימו התנאים למימוש. יו"ר הרשות טען מנגד, כי הקבוצה סיימה בגירעון תפעולי, לא הקטינה את חובותיה ולכן היה מקום להציג את השיק לפירעון.

בית המשפט העליון (כב' השופטים א' חיות, א' רובינשטיין וי' אלון) קבע, כי יש מקום לדחות התנגדות לביצוע שטר רק אם מדובר בהגנת בדים. כאשר יש הגנה אפשרית, ולו בדוחק יש לאפשר התגוננות כנגד ההליך. בית המשפט קבע, כי טענותיה של עגיב: **"מגלות, אם כי בדוחק, הגנה אפשרית הראויה להישמע"** ובלשונו:

"בכתב ההוראות הורתה המערערת למשיב "לפרוע את ההמחאה במועד הפירעון כאמור, אלא אם תוכיח קבוצת הפועל תל אביב לשביעות רצונך כי סיימה את עונת המשחקים 2003/2004 ללא כל גירעון תפעולי וכי הקטינה ב-10% את חובותיה". על הוראה זו הוסיפה, כאמור המערערת וציינה כי "ההמחאה מיועדת לפירעון בפועל, ואינה לביטחון בלבד" הוראות אלו חורגות לכאורה מגדר הסמכויות שהוקנו למשיב על פי התקנון הקובע בסעיף 14...

הנה כי כן, סעיף 14(א) לתקנון, על פי לשונו, מסמיך את המשיב לדרוש בטוחות להבטחת ביצוע תקציבן של קבוצות החברות בהתאחדות ואילו ההוראה בכתב ההוראות שצוטטה לעיל ולפיה "ההמחאה מיועדת לפירעון בפועל, ואינה לביטחון בלבד" אינה תואמת לכאורה את האמור בסעיף זה. בהינתן סתירה לכאורית זו ובהתחשב בכך שבשלב ההתנגדות לא ניתן לברר כל צורכו את היחס שבין כתב ההוראות ובין סעיף 14 לתקנון וכן לא ניתן לברר כיצד, אם בכלל, מתיישב האמור בכתב ההוראות עם הסמכויות שהוקנו למשיב על פי התקנון, נראה כי קיימת במקרה דנן עילת הגנה לכאורית הראויה להתברר כנגד ביצוע השיק. זאת ועוד, סעיף 14 לתקנון קובע כי הבטוחות אותן רשאי המשיב לדרוש מיועדות להבטיח את תשלום "שכר השחקנים, המאמנים ובעלי התפקידים ואת הוצאותיה האחרות של הקבוצה". טענת המערערת לפיה כוסה גירעון הקבוצה לעונת המשחקים 2003-2004, ככל שיש בה ממש, עשויה אף היא לגבש הגנה כנגד ביצוע השיק, שכן במקרה כזה אף אם נטלה הקבוצה הלוואה ממקור כלשהו לכיסוי הגירעון אין התחייבותה של הקבוצה להחזיר את ההלוואה מהווה לכאורה "הוצאה אחרת" שאת פירעונה נועדה להבטיח בטוחה הניתנת לפי סעיף 14 לתקנון. (פסקה 6 לפסק דינה של כב' השופטת א' חיות, עמ' 9-8 לפסק-הדין).

יחד עם זאת, נוכח הודאתו של עגיב בחקירתו הנגדית מיום 23.11.2005 כי הקבוצה סיימה את עונת המשחקים 2003-2004 "בגירעון תפעולי ממש", קבע בית המשפט העליון, כי יש להתנות את מתן הרשות להתגונן בתנאי על פי [תקנה 210 לתקנות סדר הדין האזרחי](#), תשמ"ד-1984, כך שהערבות הבנקאית בסך 1,950,000 ₪ שהפקידה

עגיב בבית משפט זה, במסגרת ההליכים לעיכוב הביצוע, תיוותר מופקדת עד תום הדיון בתובענה. זאת, על מנת להבטיח ליו"ר הרשות פירעון של החוב הפסוק כדי סכום הערבות, אם בסופו של יום ולאחר שמיעת ראיות תתקבל התובענה. בית המשפט העליון חייב את יו"ר הרשות בשכר טרחה בסך 25,000 ₪ בגין ההליכים בשתי הערכאות.

ד. ההליך לפני

לאחר מתן פסק הדין של בית המשפט העליון, נקבע התיק לפני. בקדם המשפט החלטתי כי יש מקום לברר, תחילה, את היחס בין כתב ההוראות לסעיף 14 לתקנון ומשכך הורתי לצדדים להגיש סיכומים בסוגיה זו.

ביום 26.8.10 ניתן על ידי פסק דין חלקי בתובענה, במסגרתו קבעתי, כי המטרה שלשמה נועדו הבטוחות לפי סעיף 14 לתקנון הינה הקטנת הפגיעה בצדדים שלישיים, כגון שחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים בקבוצה, במקרה בו לא תעמוד הקבוצה בהתחייבויותיה ותחרוג מהתקציב שאושר לה בתחילת העונה. עוד קבעתי, כי:

"לאור האמור לעיל, יש לראות בשיק, שיק לביטחון...אמנם, נכתב עליו שהינו שיק לפירעון, אך יש לזכור כי כתב ההוראות נדרש ע"י יו"ר הרשות, וקבוצה כדי לפתוח את עונת המשחקים, נדרשת לחתום על הבטוחות עליהן הורה לה יו"ר הרשות. במצב דברים זה לא ניתן לומר כי דברים שנכתבו לבקשת יו"ר הרשות, בהעדר סמכות, מחייבים את עגיב, הנתבעת. אולם, גם אם נראה בשיק, שיק לביטחון, כנדרש על פי סעיף 14 לתקנון, עדיין יש צורך לברר האם התנאים למימוש הבטוחה התקיימו, והאם די בכך שיתקיימו התנאים בכתב ההוראות, או שיש צורך, בנוסף, כי יהיה קיים חוב לשחקנים, מאמנים או בעלי תפקידים אחרים. אשר לגרעון התפעולי, אין מחלוקת כי גרעון כזה התקיים כפי שהודה מר עגיב בחקירתו בהליך הקודם. השאלה אם די בכך, או שעל יו"ר הרשות להראות שהיה חוב, בעת הצגת השיק לפירעון, לשחקנים, מאמנים או בעלי תפקידים אחרים.

טענתה המרכזית של הנתבעת היא כי הגרעון כוסה ע"י הבעלים קודם להצגת השיק לפירעון, ועל כן, ככל שקיים חוב הוא חוב לבעלים, וחוב כזה לא ניתן לממש באמצעות השיק שניתן.

התנאי הראשון להצגת השיק לפירעון הוא גרעון תפעולי שהוכח בהודאת מר עגיב. אולם, אין מקום לפרוע את השיק אם הנתבעת תוכיח כי קודם למועד הצגת השיק לפירעון הוזרם כסף לקבוצה או למועדון, ממנו ניתן היה לשלם לשחקנים, למאמנים ולבעלי תפקידים אחרים..

לאור כל האמור לעיל, יתקיימו הוכחות בשאלה האם קודם למועד הצגת השיק לפירעון הוזרם כסף לקבוצה או למועדון, ממנו ניתן היה לשלם לשחקנים, למאמנים ולבעלי תפקידים אחרים, ובשאלה זו בלבד. אם יוכח כי הוזרם כסף קודם להצגת השיק לפירעון והשחקנים והמאמנים קיבלו את המגיע להם, תידחה התביעה.." (עמ' 4-5 לפסק-הדין מיום 26.8.10).

בנוסף קבעתי, כי הוצאות פסק הדין החלקי יילקחו בחשבון במסגרת פסק הדין הסופי.

בהתאם לפסק הדין החלקי, הגישו הצדדים תצהירים מטעמם בשאלה שבמחלוקת. מטעם יו"ר הרשות הוגש תצהיר שלו עצמו, במסגרתו הוגשו הדוחות הכספיים החתומים והמבוקרים של הקבוצה ליום 31.12.04 וכן תצהיר שניתן על ידי ניר כץ, רו"ח, המכהן כחשב הקבוצה מסוף שנת 2003 ועד היום. מטעם עגיב הוגש תצהירו של מר רפאל עגיב, רו"ח, בעל השליטה ומנהלה הכללי של עגיב ומי שניהל כמנהל מועדון הכדורגל במועדים הרלבנטיים לתובענה. כן הוגשה חוות דעת מומחה מטעם רו"ח חיים אסייג. הליך ההוכחות התקיים ביום 26.10.11 וביום 27.10.11 השמיעו הצדדים את סיכום טענותיהם בעל-פה.

3. טענות הצדדים

עגיב טוענת, כי בתקופה שתחילתה ביום 31.5.04, הוא יום סיום העונה שלהבטחת תקציבה ניתן השיק, ועד ליום 27.2.05, הוא מועד הצגת השיק לפירעון, הוזרמו לקבוצה כספים בסכום כולל של 19,045,000 ₪, אשר היה בהם די ויותר בכדי לשלם חוב מעונת המשחקים 2003-2004 בסך 3,091,000 לשחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים אחרים בקבוצה.

יו"ר הרשות טוען, כי כיסוי גרעון צריך שיעשה כמענק או כהשקעה הונית ולא בדרך של הלוואות בעלים, כפי שנעשה בענייננו. לשיטתו, הכספים שהזרימו בעלי המניות לקבוצה יצרו לקבוצה התחייבויות נוספות כלפיהם ועל כן אין לראות בהם כספים אשר הקטינו את גרעון הקבוצה, כנדרש בתקנון.

יו"ר הרשות טוען עוד, כי נכון ליום 28.2.05, היו לקבוצה חובות נוספים, בהם חוב לרשות המיסים בגין מס שכר וניכויים בסך 2,066,789 ₪, אשר לא הופיע בדוחות הכספיים (צווי רשות המיסים צורפו כנספחים א' ו-ב' לתצהירו של רו"ח ניר כץ) וכן חוב בגין פסקי בוררות שנפסקו נגד הקבוצה בסכום כולל של 109,479 ₪ (פסקי הבוררות צורפו כנספחים ג' ו-ד' לתצהיר רו"ח ניר כץ), אשר יש בהם כדי להגדיל את מצבת החובות של החברה לשחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים אחרים בקבוצה לעונת המשחקים 2003-2004.

4. האם התקיים התנאי למימוש הבטוחה (היינו, האם במועד הצגת השיק לפירעון הוזרמו לחברה די כספים על מנת לכסות את החוב לשחקנים, מאמנים ויתר בעלי התפקידים בקבוצה)

כאמור, אין מחלוקת, כי עונת המשחקים 2003-2004 הסתיימה בגרעון תפעולי. אין גם מחלוקת, כי גרעון הקבוצה כלל חוב לשחקנים, למאמנים ולבעלי תפקידים אחרים בסך **3,091,000 ₪**, נכון ליום 31.5.04 (ראו ביאור 13 למאזן ליום 31.12.04, הכולל נתוני השוואה ליום 31.5.04, נספח ט' לתצהירו של יו"ר הרשות).

א. כספים שנכנסו לחברה

אולם, עיון בדו"ח תזרימי המזומנים ליום 31.12.04 (נספח ט' לתצהירו של יו"ר הרשות), ובכרטסת הנהלת החשבונות של החברה, המפרטת את הזרמות הכספים של בעלי המניות לחברה (נספחים 1 ו-2 לתצהיר עגיב) מעלה, כי בתקופה שבין סיום עונת המשחקים 2003-2004 ועד ליום הצגת השיק לפירעון (קרי, מיום 31.5.04 ועד ליום 27.2.05), הוזרמו לקבוצה הלוואות בעלים בסך כולל של **11,350,000 ₪**.

כך, עיון בדו"ח תזרימי המזומנים מעלה, כי בשבעת החודשים שהסתיימו ביום 31.12.04 הוזרם סכום של **8,850,000 ₪** מבעלי המניות. מכרטסת הנהלת החשבונות של החברה לתקופה המתחילה ביום 1.1.05 ומסתיימת ביום 28.2.05 עולה, כי בחודשיים מיום 31.12.04 עד ליום 27.2.05, הוזרמו בעלי המניות סכום נוסף של **2,500,000 ₪**.

כאמור לעיל, יו"ר הרשות טוען, כי הכספים שהוזרמו בעלי המניות לקבוצה יצרו לקבוצה התחייבויות נוספות כלפי בעלי המניות ועל כן אין לראות בהם כספים אשר הקטינו את גרעון הקבוצה, כנדרש בתקנון. אין לקבל טענה זו.

כפי שכבר ציינתי בפסק הדין החלקי, המטרה שלשמה נועדו הבטוחות בהתאם לתקנון הינה הקטנת הפגיעה בשחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים אחרים בקבוצה, במקרה בו לא תעמוד הקבוצה בהתחייבויותיה ותחרוג מהתקציב שאושר לה בתחילת העונה. חובות אחרים, כגון לבעלי מניות, אינם מעניינו של יו"ר הרשות, כל עוד אין לקבוצה גרעון הפוגע באותם צדדים שלישיים שהזכרתי.

גם בית המשפט העליון, בפסק הדין מיום 6.3.08, אמר דברים ברוח דומה (ראו פסקה 6 לפסק דינה של כבי השופטת א' חיות, בעמ' 9 לפסק-הדין):

".. סעיף 14 לתקנון קובע כי הבטוחות אותן רשאי המשיב לדרוש מיועדות להבטיח את תשלום "שכר השחקנים, המאמנים ובעלי התפקידים ואת הוצאותיה האחרות של הקבוצה". טענת המערערת לפיה כוסה גירעון הקבוצה לעונת המשחקים 2003-2004, ככל שיש בה ממש, עשויה אף היא לגבש הגנה כנגד ביצוע השיק, שכן במקרה כזה אף אם נטלה הקבוצה הלוואה ממקור כלשהו לכיסוי הגירעון אין התחייבותה של הקבוצה להחזיר את הלוואה מהווה לכאורה "הוצאה אחרת" שאת פירעונה נועדה להבטיח בטוחה הניתנת לפי סעיף 14 לתקנון."
(הדגשה שלי – מ' א' ג')

אוסוף, כי גם התנהלות יו"ר הרשות בזמן אמת מלמדת, כי לא היה לקבוצה חוב שכר לשחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים אחרים בקבוצה בגין עונת המשחקים 2003-2004, שהרי עונת 2004-2005 נפתחה כסדרה. על עניין זה נחקר רו"ח ניר כץ, כדלהלן:

**"ש. נכון שאחד התנאים לאישור התקציב שהרשות מתנה זה שחובות העונה הקודמת כוסו.
ת. צריך להראות שבסוף שנה יש מספיק כסף כדי לכסות את החובות, ואם הם לא כוסו שיש מספיק כסף, או שהבעלים מזרימים כסף או מראים שמהתקציב השוטף ניתן לכסות."** (פרוטוקול מיום 26.10.11, עמ' 7 ש' 8 עד ש' 12).

הנה כי כן, בתקופה שמיום 31.5.04 ועד ליום 27.2.05, הוזרמו לקבוצה הלוואות בעלים בסך כולל של 11,350,000 ₪, אשר היה בו די כדי לפרוע את התחייבויות הקבוצה לתשלום שכר, בסך כולל של 3,091,000 ₪, נכון ליום 31.5.04. זאת, אף מבלי להתייחס לדו"ח רווח והפסד לשבעת החודשים שהסתיימו ביום 31.12.04 ממנו עולה, כי בנוסף נבעו לקבוצה הכנסות בסכום כולל של 7,695,000 ₪ (כנגד הכנסות אלו נזקפו, אמנם, הוצאות בסכום כולל של 10,559,000 ₪). כך גם נובע מביאור 13 למאזן החברה ליום 31.12.04, שם ניתן לראות מפורשות, כי התחייבות הקבוצה לתשלום שכר עובדים והוצאות נלוות הופחתה מסך 3,091,000 ₪ נכון ליום 31.5.04 לסך 510,000 ₪ בלבד, נכון ליום 31.12.04. הסכום הנ"ל, בסך 510,000 ₪ מהווה, ככל הנראה, שכר עובדים שוטף לעונת המשחקים 2004-2005, בשים לב לעדותו של רו"ח ניר כץ, לפיה בכל הנוגע לעונת המשחקים 2003-2004 "שכר עובדים והוצאות נטו כוסה" (ראו פרוטוקול מיום 27.10.11 עמ' 6 ש' 24. ראו גם בעמ' 8 ש' 16-9).

ב. האם היו לקבוצה חובות נוספים במועד הקובע

נותרה לדיון הטענה לפיה נכון ליום 28.2.05 היו לקבוצה חובות נוספים, בהם חוב לרשות המיסים בגין מס שכר וניכויים וכן חוב בגין פסקי בוררות שנפסקו נגד הקבוצה. חובות, אשר יש בהם כדי להגדיל את מצבת החובות של החברה לשחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים אחרים בקבוצה לעונת המשחקים 2003-2004. גם בטענה זו אין ממש.

עיון בדוחות הכספיים ליום 31.12.04 מעלה, כי לא הופרשו כספים כלשהם בגין "מס שכר" ומנגד הופרש סך 3,898,000 ₪ בגין תשלומי מע"מ. זאת, משום שהחברה החזיקה בעמדה למול רשויות המס, לפיה היא אינה בגדר מלכ"ר, כי אם בבחינת עוסק ועל כן היא אינה חייבת במס שכר, אלא בתשלום מע"מ (ראו, לעניין זה, את חקירתו של רו"ח ניר כץ, פרוטוקול מיום 26.10.11, עמ' 8 ש' 13-23). המדובר במחלוקת שלא רק שלא הוכרעה במועד הקובע, היינו ביום 27.2.05, אלא שהיא אף תלויה ועומדת היום, למעלה מחמש שנים לאחר המועד הקובע. גם עיון בצווי רשות המיסים מעלה, כי הם נשלחו לחברה רק בשנת 2009 (ראו נספים א' ו-ב' לתצהירו של רו"ח ניר כץ). משכך, ברור כי אין בשומות המס שבנדון כדי לשנות את הדוחות הכספיים ליום 31.5.04, היינו אין להביאם בחשבון במסגרת התחייבויות הקבוצה לתשלום שכר ונלוות לשחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים אחרים בקבוצה נכון ליום 31.5.04. אוסיף, למעלה מן הדרוש, כי איני סבורה כי חוב לרשויות המס, אף כזה הנובע מחבות אפשרית במס שכר, הינו מעניינו של יו"ר הרשות, כל עוד אין לקבוצה גרעון הפוגע באותם צדדים שלישיים, כגון שחקנים ומאמנים. מכל מקום, אני מקבלת את חישוב שומת הניכויים בגין מס השכר כמפורט בחוות דעתו של רו"ח אסיג, לפיו השומה הינה בסכום של כ- 1,636,690 ₪ ולא 2,066,789 ₪, כנטען.

באשר לחוב הנטען בגין פסקי בוררות שניתנו כנגד הקבוצה, הרי שמדובר בפסקים שניתנו לאחר המועד הקובע, היינו יום 27.2.05 ועל כן הם אינם רלבנטיים לענייננו ומכל מקום הם שולמו על ידי הקבוצה, כפי שאף אישר רו"ח ניר כץ בחקירתו הנגדית:

**"ש. צרפת איזה שהוא פסק בוררות, בסעיף 3.3. נספח ג' פסק הבוררות הזה גם הוא ניתן לאחר המועד הקובע והוא גם מתייחס לשחקן ששוחר מהקבוצה לפני העונה שאנו מדברים עליה.
ת. פסק הבורר ניתן אחרי המועד הקובע, השחקן שיחק בתקופה הקובעת בשנת 2003.**

...
**ש. הפסק הוא על סך 64 אלף ₪ הוא שולם.
ת. שולם.**

ש. פסק הבורר השני שצרפת, נספח ד', הוא איננו חתום ורשום עליו טיוטה. האם יש בידך פסק בוררות חתום.
ת. בידי אין היום אבל לפי מיטב זכרוני היה דבר כזה ואפשר להשיג בהתאחדות לכדורגל.
ש. גם פסק הבוררות הוא לאחר המועד הקובע.
ת. הוא נחתם בעונה שאחרי אבל השחקן שיחק בעונה הרלבנטית. גם פסק הבורר הזה שולם. (פרוטוקול מיום 26.10.11, עמ' 8 ש' 24 עד עמ' 9 ש' 14).

הנה כי כן, במועד הצגת השיק לפירעון הוזרמו לחברה או לקבוצה די כספים על מנת לכסות את החוב לשחקנים, מאמנים ויתר בעלי התפקידים בקבוצה לעונת המשחקים 2003-2004, אשר עמד על סך 3,091,000 ₪. משכך, יו"ר הרשות לא היה רשאי להציג לפירעון שיק שמסרה לו עגיב בקשר לפעילותה של הקבוצה בעונת המשחקים 2003-2004.

5. מעורבות כתר בהליך

לפני סיום, יש לציין כי ההליך נוהל ע"י ראש הרשות לבקרה תקציבית, בעוד שמהליך ההוכחות עלה כי ההליך ממומן על ידי כתר (בעלים אחרים של הקבוצה בעבר), אשר הינה גם, ככל הנראה, הנהנית היחידה מתוצאותיו. כאמור, כיום אין עוד קשר בין חברת מועדון הכדורגל לבין הקבוצה ונראה כי ככל שהיו מתקבלים כספים כלשהם בידי החברה כתוצאה מההליך דנן, אזי הם היו מועברים לפירעון הלוואות בעלים, היינו לכתר. העיד על כך יו"ר הרשות מפורשות, כדלהלן:

"ש. האם נכון שכתר מעורבת בצורה כלשהי בהליכים כאן.
ת. כתר למיטב ידיעתי ואני יודע זאת מתוך ידיעה, הכספים שאני אגבה אם אגבה יועברו להפועל תל אביב ולידיעה שאין לי עליה מסמכים ורק מידיעה או שמועה כתר אמורה להיפרע מהפועל תל אביב מהכספים שיכנסו לקופת הפועל תל אביב וכתר אכן בתמונה והיא מעורבת במוכן הזה שהיא רוצה לשמור על זכויותיה.
ש. האם נכון שכתר נוטלת חלק במימון ההליכים האלה.
ת. כל ההליכים עד עכשיו מומנו על ידי התאחדות לכדורגל, לאחרונה שמעתי שהתאחדות לכדורגל הגיעה לסיכום עם כתר שכתר תישא בעלויות." (ראו פרוטוקול מיום 26.10.11, עמ' 5, ש' 21-28)

ב"כ התובע אישר כי שכר טרחתו ממומן ע"י כתר.

יש לזכור, כי הרשות לבקרה תקציבית הינה גוף דו מהותי, הכפוף לכללי המשפט המינהלי והעומד בראשה אמור לפעול בד' אמותיו של תקנון הרשות ובין היתר לפעול להבטחת יציבותן הכלכלית של קבוצות הכדורגל ולתשלום שכרם של שחקנים, מאמנים ובעלי תפקידים בקבוצה. עובדה זו תומכת בכך, שלא היה גרעון לכיסוי המובטח בשיק של מר עגיב, אלא נסיון לגבות כספים במסגרת מחלוקת בין בעליהן של קבוצות כדורגל בישראל.

6. סוף דבר

התביעה נדחית.

התובע (יו"ר הרשות) ישלם לנתבעת (עגיב) הוצאות ושכ"ט עו"ד בסך 150,000 ₪.

בפסיקת ההוצאות הבאתי בחשבון את משך הזמן הארוך שבו התנהל ההליך והערכאות הרבות שנדרשו לו, את העובדה שבעלים אחרים (כתר) הייתה מעורבת בניהול ההליך וכן את הנזקים הכבדים והעלויות הגבוהות שנגרמו לעגיב, הנתבעת, כתוצאה מהפקדת ערבות בנקאית, הצמודה למדד, בסך 1,950,000 ₪ משך שנים כה רבות. כן לקחתי בחשבון כי ב"כ הנתבעת ציין כי שכ"ט ששולם לו עד היום עומד על סך 250,000 ₪.

סכום זה ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

ניתן והודע לצדדים היום, י' חשון תשע"ב, 07 נובמבר 2011.

ד"ר מיכל אגמון גונן 54678313-1572/08

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן